

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา

ตามที่มาตรา ๑๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๓/๒๕๖๐ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้พรรคการเมืองที่จัดตั้ง หรือเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และยังคงดำรงอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นั้น

บัดนี้ พรรคชาติพัฒนาได้มีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคชาติพัฒนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค จัดทำคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง นโยบายของพรรค ซึ่งพรรคชาติพัฒนา ได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๔๑/๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๖๑ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๑๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ดังนี้

ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคชาติพัฒนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคชาติพัฒนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับพรรคชาติพัฒนาทั้งฉบับ รวมจำนวน ๓ ฉบับ ประกอบด้วย

(๑) ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามประกาศ นายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(๓) ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามประกาศ นายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ พรรคการเมืองตามข้อบังคับนี้เรียกว่า “พรรคชาติพัฒนา” ชื่อย่อภาษาไทยว่า “ชพน.” ชื่อภาษาอังกฤษว่า “CHARTPATTANA PARTY” ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “CPN”

ข้อ ๕ เครื่องหมายพรรคชาติพัฒนาและความหมาย

(๑) พรรคชาติพัฒนาใช้ภาพเครื่องหมายพรรค เป็นดังนี้

เป็นรูปอักษรไทยตัว ช และตัวอักษรภาษาอังกฤษตัว C สีแดงสลับกับสีน้ำเงิน บนพื้นสีขาว ได้ตัว ช มีข้อความว่า “พรรคชาติพัฒนา” และได้ข้อความ “พรรคชาติพัฒนา” เป็นข้อความภาษาอังกฤษว่า “CHARTPATTANA PARTY”

(๒) ความหมายตัวอักษร ช ย่อมาจาก “ชาติพัฒนา” และตัวอักษร C ย่อมาจาก “CHARTPATTANA” โดยปลายหาง ช เป็นรูปยอดปลายลายกนกกลายไทยที่มีทิศทางชี้ขึ้นข้างบนเสมือนหนึ่ง เป็นเส้นกราฟพุ่งสูงขึ้น เพื่อสื่อความหมายถึงชาติไทยที่มีการพัฒนาสร้างสรรค์เศรษฐกิจและเกิดความเจริญรุ่งเรือง

ในทุกมิติ อันเป็นผลมาจากนโยบายทางสายกลางและความประนีประนอม ที่แสดงออกด้วยเส้นสีแดง และเส้นสีน้ำเงินที่โอบเกี่ยวคล้องกัน อีกทั้งในภาพรวมเป็นเสมือนนกโฉบบิน ที่มีการเคลื่อนไหวของเส้นสาย ลักษณะคู่ร้ายมีชีวิตชีวา เพื่อสื่อแสดงถึงการสร้างความสุขให้แก่คนในชาติ อันเป็นผลงานของพรรคชาติพัฒนา

(๓) ตราयाงเครื่องหมายพรรคชาติพัฒนาสำหรับใช้ประทับบนเอกสารของพรรค มีลักษณะเช่นเดียวกันกับภาพตาม (๑) โดยใช้สีเดียวกันในการประทับตรา

ข้อ ๖ ในข้อบังคับพรรคนี้

“รัฐธรรมนูญ” หมายความว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง” หมายความว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

“พรรค” หมายความว่า พรรคชาติพัฒนา

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกพรรคชาติพัฒนา

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา

“นโยบายพรรค” หมายความว่า นโยบายพรรคชาติพัฒนา

“ประธานที่ปรึกษาพรรค” หมายความว่า ประธานที่ปรึกษาพรรคชาติพัฒนา

“หัวหน้าพรรค” หมายความว่า หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา

“รองหัวหน้าพรรค” หมายความว่า รองหัวหน้าพรรคชาติพัฒนา

“เลขาธิการพรรค” หมายความว่า เลขาธิการพรรคชาติพัฒนา

“รองเลขาธิการพรรค” หมายความว่า รองเลขาธิการพรรคชาติพัฒนา

“นายทะเบียนสมาชิกพรรค” หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกพรรคชาติพัฒนา

“เหรียญพรรค” หมายความว่า เหรียญพรรคชาติพัฒนา

“โฆษกพรรค” หมายความว่า โฆษกพรรคชาติพัฒนา

“คณะกรรมการบริหารพรรค” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารพรรคชาติพัฒนา

“กรรมการบริหารพรรค” หมายความว่า กรรมการบริหารพรรคชาติพัฒนา

“หัวหน้าสาขาพรรค” หมายความว่า หัวหน้าสาขาพรรคชาติพัฒนา

“รองหัวหน้าสาขาพรรค” หมายความว่า รองหัวหน้าสาขาพรรคชาติพัฒนา

“เลขานุการสาขาพรรค” หมายความว่า เลขานุการสาขาพรรคชาติพัฒนา

“รองเลขานุการสาขาพรรค” หมายความว่า รองเลขานุการสาขาพรรคชาติพัฒนา

“นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค” หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคชาติพัฒนา

“เหรัญญิกสาขาพรรค” หมายความว่า เหรัญญิกสาขาพรรคชาติพัฒนา

“กรรมการสาขาพรรค” หมายความว่า กรรมการสาขาพรรคชาติพัฒนา

“ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด” หมายความว่า ตัวแทนพรรคชาติพัฒนาประจำจังหวัด

“คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคชาติพัฒนา

“มติพรรค” หมายความว่า มติของคณะกรรมการบริหารพรรคชาติพัฒนา

“คำสั่งพรรค” หมายความว่า คำสั่งพรรคชาติพัฒนา

“การประชุมใหญ่พรรค” หมายความว่า การประชุมใหญ่พรรคชาติพัฒนา

“การประชุมใหญ่สาขาพรรค” หมายความว่า การประชุมใหญ่สาขาพรรคชาติพัฒนา

“การประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด” หมายความว่า การประชุมสมาชิกพรรคชาติพัฒนาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๗ สำนักงานใหญ่พรรคตั้งอยู่เลขที่ ๓๕๗ ถนนสุขุโขทัย แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๓๐๐

ข้อ ๘ สาขาพรรคที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ ที่ใดให้เรียกว่า “สาขาพรรคชาติพัฒนา” ลำดับที่... ภาค... จังหวัด...

ข้อ ๙ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ จังหวัดใดให้เรียกว่า ตัวแทนพรรคชาติพัฒนาประจำจังหวัด... เขตเลือกตั้งที่...

ส่วนที่ ๑

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค

ข้อ ๑๐ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคชาติพัฒนา มีดังต่อไปนี้

“พรรคชาติพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองที่เลื่อมใสในอุดมการณ์ประชาธิปไตย โดยยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ให้ความคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ

ความเสมอภาค และความเป็นธรรมแก่ปัจเจกบุคคล ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นปกครองตนเองอย่างแท้จริง เปิดให้มีการค้าการลงทุนตามระบบเศรษฐกิจเสรี และสนับสนุนส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยกระดับรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ผู้ใช้แรงงาน และประชาชนในระดับฐานรากให้สูงขึ้น สร้างหลักประกันด้านสุขภาพแก่ประชาชนและด้านการศึกษาแก่เยาวชนรวมทั้งด้านการจัดระบบสวัสดิการให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้คนในชาติดำรงชีวิตอยู่กันด้วยความผาสุก”

ส่วนที่ ๒

นโยบายพรรค

ข้อ ๑๑ นโยบายของพรรค มีดังต่อไปนี้

๑. นโยบายด้านความมั่นคง

๑.๑ เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดีและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งฟื้นฟูและเสริมสร้างความรู้รักสามัคคี ความปรองดองสมานฉันท์ และความเป็นปึกแผ่นของคนในชาติ

๑.๒ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามในทุกรูปแบบ ทั้งภัยที่เกิดขึ้นจากภายนอกและภายในประเทศ และรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการป้องกันประเทศ และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพในภูมิภาค

๑.๓ พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากภัยพิบัติธรรมชาติและภัยอันเกิดจากการกระทำของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก

๑.๔ พัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน เพื่อให้มีทรัพยากรเหล่านี้สำหรับคนในชาติและคนรุ่นหลังอย่างพอเพียงและยั่งยืน

๒. นโยบายด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๒.๑ พัฒนาภาคการผลิตและบริการ เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การเป็นฐานการผลิตและบริการด้านอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒.๒ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และใช้ทรัพยากรพลังงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษที่เน้นการมีบทบาทและส่วนรวมของชุมชน และความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันได้

๓. นโยบายด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๓.๑ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรมในลักษณะที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิต

๓.๒ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ตลอดชีวิตเพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

๓.๓ ปฏิรูปการศึกษาพัฒนาระบบการเรียนรู้ใหม่ให้เหมาะสมทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๔ พัฒนาและส่งเสริมกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์งานบนฐานเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๓.๕ เสริมสร้างให้ทุกคนมีสุขภาพดี สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพที่ถูกต้อง มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม และมีศักยภาพในการจัดการสุขภาพที่ดีได้ด้วยตนเอง

๔. นโยบายด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๔.๑ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้คนทุกกลุ่มในสังคม เพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส และสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม

๔.๒ สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงการบริการทางสังคมได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๔.๓ เสริมสร้างพลังทางสังคม ให้ชุมชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ส่งเสริมความเสมอภาคทางสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และเสริมสร้างให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบทางสังคม

๕. นโยบายด้านการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๑ เร่งรัดดำเนินการอนุรักษ์ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจที่มีระบบการจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน และบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานของการให้คนและชุมชนสามารถอยู่กับป่าได้ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียนด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน พัฒนาคลัสข้อมูล และระบบพยากรณ์และการเตือนภัย ตลอดจนการปรับปรุงองค์กรและกฎหมาย และการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำของชุมชน

๕.๓ พัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนในภาคการผลิตไฟฟ้า ส่งเสริมการผลิตและใช้พลังงานสะอาด เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานในภาคการคมนาคมขนส่ง อุตสาหกรรม และอาคาร รวมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์พลังงาน

๕.๔ พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการรวมกลุ่มของกลุ่มอุตสาหกรรมเพื่อบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สนับสนุนส่งเสริมการเปลี่ยนของเสียให้เป็นพลังงาน ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม ตลอดจนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการพัฒนาในเมืองหลักของประเทศ

๕.๕ ดำเนินการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการผลิต การบริโภค รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงวิถีคิดและวิถีชีวิตของบุคคลและองค์กรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. นโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๖.๑ จัดให้มีระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ ส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือที่หลากหลาย ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคส่วนอื่นในสังคม มุ่งเน้นการจัดทำงบประมาณแบบบูรณาการที่ยึดพื้นที่และประเด็นการพัฒนาที่สำคัญเป็นหลัก และมีกลไกการติดตามตรวจสอบการเงินและการคลังภาครัฐ ตลอดจนติดตามและประเมินผลการบรรลุเป้าหมายและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ

๖.๒ ปฏิรูประบบงานบริการประชาชนและการอำนวยความสะดวกของภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ที่ทำให้สามารถติดต่อราชการได้แบบเบ็ดเสร็จครบวงจร โปร่งใส ตรวจสอบได้ และผู้รับบริการได้รับความสะดวก สามารถเข้าถึงงานบริการภาครัฐได้โดยง่ายและทั่วถึง ตลอดจนสามารถสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการด้วยความพึงพอใจ

๖.๓ ปฏิรูประบบราชการให้มีขนาดที่เหมาะสมที่มีความทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการ ที่มุ่งต่อผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง ลดความซ้ำซ้อน และมีหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๖.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้การจัดกำลังคนภาครัฐมีความสอดคล้องกับลักษณะงานของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาครัฐ ปรับเปลี่ยนวิธีการสรรหา การคัดเลือก การพัฒนาทักษะและขีดความสามารถ และการรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อจูงใจให้คนดีและเก่งเข้ามาทำงานในภาครัฐ เสริมสร้างระบบคุณธรรม และวางมาตรการที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๖.๕ มุ่งเน้นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้นในสังคม และสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ รวมทั้งส่งเสริมให้การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมปราศจากการแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพล ตลอดจนกำหนดกลไกการลงโทษผู้กระทำความผิดกรณีทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและรวดเร็ว

๖.๖ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม สอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เอื้อต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ การให้บริการประชาชน การประกอบธุรกิจ และการแข่งขันระหว่างประเทศ

หมวด ๒

โครงสร้างการบริหารพรรคและตำแหน่งในพรรค

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างและตำแหน่งในพรรค

ข้อ ๑๒ โครงสร้างของพรรค ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการบริหารพรรค
- (๒) คณะกรรมการสาขาพรรค
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคที่ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับ มติของที่ประชุมใหญ่พรรค และมติพรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคประกอบด้วย หัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เหรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารพรรคอื่น มีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสามสิบคน และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่พรรคให้ความเห็นชอบ และกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วอาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้

ข้อ ๑๕ หัวหน้าพรรค และกรรมการบริหารพรรคต้องเป็นสมาชิกและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖๒ และมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

ข้อ ๑๖ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้กระทำในที่ประชุมใหญ่พรรค โดยให้ที่ประชุมใหญ่พรรคกำหนดจำนวนของกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๑๔ จากนั้น ให้เลือกตั้งหัวหน้าพรรคคนหนึ่งก่อนเป็นอันดับแรก ในการเสนอชื่อสมาชิกเข้ารับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค

ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม ซึ่งที่ประชุมอาจกำหนดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อแสดงวิสัยทัศน์ ก่อนการเลือกตั้งหัวหน้าพรรคก็ได้

ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคคนใหม่ มีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกที่เห็นสมควรได้รับเลือกตั้ง เป็นกรรมการบริหารพรรคตำแหน่งใด ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรคจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวน คณะกรรมการบริหารพรรคตามที่ที่ประชุมใหญ่พรรคกำหนดในวรรคหนึ่ง กรณีที่จำนวนกึ่งหนึ่งของ คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นจำนวนที่มีเศษ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคคนใหม่เสนอชื่อสมาชิก ที่เห็นสมควรได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคต่อที่ประชุมใหญ่พรรคเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้สมาชิก ที่เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคเป็นผู้เสนอชื่อสมาชิกที่เห็นสมควรเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็น กรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่จนครบตามจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ในการเสนอชื่อสมาชิกเพื่อรับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค ให้เสนอชื่อ ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๕ และให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และการมีคุณธรรมจริยธรรมของผู้ได้รับการเสนอชื่อด้วย สมาชิกผู้ได้รับการ เสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรคอาจไม่อยู่ในที่ประชุมใหญ่พรรคก็ได้ แต่ต้องได้รับความยินยอม จากผู้ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าวนั้นด้วย และในการเสนอชื่อต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคให้กระทำ โดยการลงคะแนนลับ ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งและให้ถือเอาตามคะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีการจับฉลาก

ภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นลงแล้ว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรค ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่การประชุมสิ้นสุดลง และกรณีที่กรรมการ บริหารพรรคครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

ข้อ ๑๗ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการบริหารพรรคตามที่กฎหมายกำหนด

(๕) ถูกถอดถอนตามกฎหมาย

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) แต่ยังคงมีกรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่รวมกันเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคน ให้กรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งหรือหลายคน แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคที่ว่างลงแทน เว้นแต่คณะกรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่มีมติให้เลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใหม่แทนตำแหน่งที่ว่างลง ก็ให้หัวหน้าพรรคจัดให้มีการประชุมใหญ่พรรคเพื่อดำเนินการเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคแทนตำแหน่งที่ว่างลง ซึ่งต้องกระทำภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลง ทั้งนี้ ให้กรรมการบริหารพรรคที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่ อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่ เว้นแต่ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรคเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

กรณีหัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้รองหัวหน้าพรรค ลำดับต้นรักษาการแทนหัวหน้าพรรค หากรองหัวหน้าพรรคลำดับต้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับถัดไปตามลำดับแล้วแต่กรณี รักษาการแทนหัวหน้าพรรค กรณีไม่มีรองหัวหน้าพรรคหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนหัวหน้าพรรค โดยให้ผู้รักษาการแทนหัวหน้าพรรค มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่พรรคเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง

(๒) หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๑๗

(๓) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลง และกรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่ มีจำนวนรวมกันไม่ถึงเก้าคน

เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตาม (๑) หรือ (๒) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตาม (๑) หรือ (๒) นั้น หรือกรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่ตาม (๓) ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ และให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่พรรค เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับ มติของที่ประชุมใหญ่พรรค และมติพรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน อย่างน้อยในแต่ละปีพรรคต้องจัดให้มีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(ก) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(ข) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนา ด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(ค) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(ง) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างโดยสุจริต และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(จ) ดำเนินกิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีกษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ออกระเบียบ ประกาศ และคำสั่งพรรค รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานภายในพรรค เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายพรรคและข้อบังคับ และให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งและถอดถอน เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของพรรค

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งสาขาพรรคและแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด รวมทั้งการเลิกสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตลอดจนพิจารณา ให้ความเห็นชอบในการเลิกพรรค

(๔) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งและถอดถอนประธานที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมการใด ๆ ของพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมการบริหารของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการ ประสานงาน คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานของพรรค

(๕) พิจารณาคัดเลือกสมาชิกหรือบุคคลซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และมีคุณธรรมจริยธรรม เสนอเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการเมือง หรือตำแหน่งอื่น รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จากรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการสรรหา ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่งมาให้

(๖) จัดหาทุนหรือรายได้ของพรรครวมทั้งบริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใด ของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริง

(๗) จัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค ดังนี้

(ก) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้จัดสรรเป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองเสนอไว้ในบัญชีรายชื่อที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(ข) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้จัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคเป็นรายบุคคล

(ค) ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรตาม (ก) และ (ข) ให้เป็นไปตามมติพรรค

(๘) ควบคุมมิให้พรรค และผู้ซึ่งพรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งใช้เงินเกินวงเงิน ตามที่กฎหมายกำหนด

(๙) ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับ รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๑๐) ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคกระทำการในลักษณะ ที่อาจทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใดซึ่งสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๑๑) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการ ด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๒) พิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่สมาชิก

(๑๓) รับผิดชอบร่วมกันในบรรดามติของคณะกรรมการบริหารพรรค และในการดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย และข้อบังคับ รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้คัดค้าน ในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค โดยปรากฏหลักฐานการคัดค้านนั้นในรายงานการประชุม หรือได้ทำหนังสือคัดค้านยื่นต่อประธานในที่ประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่การประชุมนั้นสิ้นสุดลง

(๑๔) มีอำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควรที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และข้อบังคับ

ข้อ ๒๐ หัวหน้าพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) เป็นผู้บริหารสูงสุดของพรรคมีอำนาจในการพิจารณาตัดสินใจและวินิจฉัย สั่งการในการบริหารงานทั้งปวงของพรรค ตลอดจนการแต่งตั้งและถอดถอนและการดำเนินการทางวินัย แก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของพรรค ทั้งนี้ ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ บริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่พรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นประธานการประชุมใหญ่พรรค

(๔) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และเป็นประธานการประชุม

(๕) เป็นผู้ลงนามในระเบียบ ประกาศ คำสั่งพรรค และมติพรรค

(๖) เป็นผู้ออกหนังสือรับรองการส่งผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามข้อ ๘๖ และการส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อตามข้อ ๘๗ ให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๗) จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่พรรคเพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี

(๘) จัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมในแต่ละปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค ส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนเมษายนของทุกปี เพื่อให้ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๙) กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือกรณีที่ต้องพิจารณาตัดสินใจเพื่อการดำเนินการทางการเมืองที่สำคัญ ให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(๑๐) เป็นผู้แทนของพรรคในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้หัวหน้าพรรคอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เภรัณยูภิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรค หรือกรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

(๑๑) มีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับ

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานและการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรค หัวหน้าพรรคอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้คณะกรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งหรือหลายคนกระทำการตามหน้าที่และอำนาจของตนตามวรรคหนึ่งแทนก็ได้ เว้นแต่บรรดาหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรคที่กฎหมายหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรคเป็นการเฉพาะ

ข้อ ๒๑ รองหัวหน้าพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าพรรค
- (๒) รักษาการแทนหัวหน้าพรรคกรณีหัวหน้าพรรคไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ ๒๒ เลขานุการพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ควบคุมกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรค ในด้านการบริหารงาน การบริหารบุคคล และการบริหารการเงินและทรัพย์สินของพรรค ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคหรือหัวหน้าพรรค มอบหมาย รวมทั้งเป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ในการอันเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบและการดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของพรรค
- (๒) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรคต่อที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (๓) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค
- (๔) ดำเนินการในการอันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุนและการหารายได้ของพรรค
- (๕) เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรภายนอก ในการอันเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรค
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับและที่ได้รับมอบหมายจากพรรค

ข้อ ๒๓ รองเลขานุการพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการพรรคตามที่ได้รับมอบหมายจากเลขานุการพรรค
- (๒) รักษาการแทนเลขานุการพรรคกรณีเลขานุการพรรคไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ ๒๔ นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (๒) จัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริง
- (๓) จัดทำประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง

(๔) จัดให้มีการนำข้อมูลสมาชิกเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับ

ข้อ ๒๕ เหน้ญญิกพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) จัดเก็บและดูแลรักษาเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรค

(๒) จัดทำบัญชีของพรรคซึ่งประกอบด้วย บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค บัญชีแยกประเภท และบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน

(๓) จัดทำงบการเงินซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงินและงบรายได้ และค่าใช้จ่ายของพรรค

(๔) จัดทำประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนและที่มาของเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาจากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค

(๕) จัดทำประกาศรายชื่อผู้บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่า ไม่น้อยกว่าห้าพันบาท ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค และแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเป็นประจำทุกเดือน

(๖) ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใดให้แก่ผู้บริจาคเงิน หรือผู้บริจาคทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไว้เป็นหลักฐาน ตามแบบ พ.ก. ๑๑ หรือ พ.ก. ๑๒ แล้วแต่กรณี

(๗) จัดทำรายงานถึงการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคผู้ใดได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่ารวมกันแล้วเกินกว่าหนึ่งหมื่นบาทต่อวัน โดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นหรือของพรรคเพื่อใช้ในการเลือกตั้ง ในกรณีที่มีการบริจาคเกิดขึ้นภายในระยะเวลา นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกาศใช้บังคับจนถึงวันเลือกตั้ง แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับบริจาค

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับ

ข้อ ๒๖ โฆษกพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคต่อสื่อมวลชน สาธารณชน และสมาชิก โดยผ่านช่องทางของสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความเหมาะสม

(๒) ดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างภาพลักษณ์และความสัมพันธ์ที่ดีของพรรคต่อสมาชิกและสาธารณชน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากพรรค

ข้อ ๒๗ กรรมการบริหารพรรคอื่นมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายและข้อบังคับกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) จัดทำบันทึกการรับบริจาค และแจ้งให้พรรคทราบถึงการที่กรรมการบริหารพรรคได้รับบริจาคเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค และจัดส่งบันทึกการรับบริจาคพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับ

ส่วนที่ ๓

สาขาพรรค

ข้อ ๒๘ ให้พรรคจัดให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขานั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

ข้อ ๒๙ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคประกอบด้วย หัวหน้าสาขาพรรค รองหัวหน้าสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค เற்றுณิกสาขาพรรค และกรรมการสาขาพรรคมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน

ให้คณะกรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ที่คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบ เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วอาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้

ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของหัวหน้าสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรค มีดังนี้

- (๑) ต้องเป็นสมาชิกและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคนั้น
- (๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖๒ และมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

ข้อ ๓๑ ในการจัดตั้งสาขาพรรค ให้ตัวแทนสาขาพรรคมีหนังสือเชิญสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคนั้นเข้าร่วมประชุมเพื่อจัดตั้งสาขาพรรค และองค์ประกอบของที่ประชุมต้องมีสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน โดยให้กรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งหรือตัวแทนสาขาพรรคคนหนึ่งเป็นประธานการประชุม และให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นเลขานุการการประชุม ให้ที่ประชุมกำหนดที่ตั้งสาขาพรรค และจำนวนของคณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๒๙ และให้ที่ประชุมเลือกหัวหน้าสาขาพรรคก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นจึงให้เลือกกรรมการสาขาพรรคอื่นจนครบจำนวนตามที่ที่ประชุมกำหนด

ในการเสนอชื่อสมาชิกเพื่อรับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรค ให้เสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๓๐ และให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และการมีคุณธรรมจริยธรรมของผู้ได้รับการเสนอชื่อด้วย สมาชิกผู้เข้าประชุมมีสิทธิเสนอชื่อตนเองหรือบุคคลอื่นเพื่อรับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคได้ ทั้งนี้ ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม ในการเสนอชื่อต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ในการลงคะแนนให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย และในการออกเสียงลงคะแนนให้สมาชิกคนหนึ่งออกเสียงได้เสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีการจับฉลาก

ภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นลงแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าสาขาพรรค ส่งรายการแผนผังที่ตั้งสาขาพรรค บัญชีรายชื่อคณะกรรมการสาขาพรรคตามแบบ ท.พ. ๔ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านที่เจ้าตัวรับรองสำเนาถูกต้อง และบัญชีรายชื่อสมาชิกในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคตามแบบ ท.พ. ๕ หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่เป็นที่ทำการสาขาพรรค และรายงานการประชุมจัดตั้งสาขาพรรค ไปยังหัวหน้าพรรคเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามแบบ ท.พ. ๓ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบการจัดตั้งสาขาพรรคนั้น และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ในกรณีที่กรรมการสาขาพรรคดำรงตำแหน่งครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ข้อ ๓๒ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนด

(๕) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการฝ่าฝืน

กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของพรรค หรือมีพฤติกรรมใดอันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อพรรคอย่างร้ายแรง

กรณีตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) แต่กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่มีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ให้คณะกรรมการสาขาพรรคมีจำนวนเท่ากับจำนวนของกรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ และให้กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการสาขาพรรคคนหนึ่งหรือหลายคน แล้วแต่กรณี ให้ปฏิบัติหน้าที่แทนตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคที่ว่างลง เว้นแต่กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่มีมติให้ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคแทนตำแหน่งที่ว่างลง ก็ให้ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคแทนตำแหน่งที่ว่างลงนั้น ทั้งนี้ให้ดำเนินการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนพรรคการเมือง และให้กรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลงดังกล่าว อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

กรณีตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้รองหัวหน้าสาขาพรรครักษาการแทนหัวหน้าสาขาพรรค หากไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรคหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการสาขาพรรคคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนหัวหน้าสาขาพรรค และให้ผู้รักษาการแทนหัวหน้าสาขาพรรคมีอำนาจจัดให้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรค

เพื่อเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนพรรคการเมือง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ข้อ ๓๓ คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง
- (๒) หัวหน้าสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๓๒
- (๓) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงและกรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่มีจำนวนรวมกันไม่ถึงเจ็ดคน
- (๔) สาขาพรรคสิ้นสภาพไปโดยผลของกฎหมาย
- (๕) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เลิกสาขาพรรค

เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตาม (๑) หรือ (๓) ให้คณะกรรมการสาขาพรรคนั้นยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะรับทราบการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ โดยให้หัวหน้าสาขาพรรคจัดให้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

กรณีที่ไม่มีการสาขาพรรคเหลืออยู่ หรือกรณีที่คณะกรรมการสาขาพรรคหรือคณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตาม (๑) หรือกรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ตาม (๓) ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ หรือละเว้นไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือมีพฤติการณ์ใดที่ถือว่าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ หรือกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ และเพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อสาขาพรรคหรือต่อพรรค คณะกรรมการบริหารพรรคอาจเข้าไปดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสาขาพรรคแทนคณะกรรมการสาขาพรรคก็ได้ โดยให้ถือว่าเป็นการกระทำของคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๓๔ คณะกรรมการสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับ มติของที่ประชุมใหญ่พรรค และมติพรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ

การเลือกตั้ง ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยและประชาชน อย่างน้อยในแต่ละปีสาขาพรรคต้องจัดให้มีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรค ดังต่อไปนี้

(ก) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(ข) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(ค) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(ง) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างโดยสุจริต และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีเพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชน

(จ) ดำเนินกิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) เผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคและนโยบายพรรค รวมทั้งการจัดหาสมาชิก

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับ

ข้อ ๓๕ หัวหน้าสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) เป็นผู้แทนของสาขาพรรค และเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงของสาขาพรรค

(๒) เป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและเป็นประธานการประชุม

(๓) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

และเป็นประธานการประชุม

(๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคที่สาขาพรรคได้รับหรือจ่าย

(๕) จัดให้มีบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และต้องให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก รวมทั้งปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการสาขาพรรค

(๖) แจ้งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับที่ทำการสาขาพรรคหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับสาขาพรรคให้หัวหน้าพรรคทราบ และปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการสาขาพรรค

(๗) พิจารณาเสนอรายชื่อสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

(๘) กรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของสาขาพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสาขาพรรค

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับ

ข้อ ๓๖ รองหัวหน้าสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าสาขาพรรคตามที่หัวหน้าสาขาคอมอบหมาย

(๒) รักษาการแทนหัวหน้าสาขาพรรคกรณีหัวหน้าสาขาพรรคไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ ๓๗ เลขานุการสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ควบคุมและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคหรือหัวหน้าสาขาคอมอบหมาย

(๒) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(๓) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(๔) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสาขาพรรค

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสาขาพรรค

ข้อ ๓๘ รองเลขานุการสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการสาขาพรรคตามที่ได้รับมอบหมายจากเลขานุการสาขาพรรค

(๒) รักษาการแทนเลขานุการสาขาพรรคกรณีเลขานุการสาขาพรรคไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ ๓๙ เற்றுณีกสาขาทรรคมีหน้าทีและอำนาจ ดังนี้

(๑) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาทรรคส่งมอบให้แก่พรรค

(๒) ควบคุม กำกับดูแลรายรับรายจ่าย และจัดทำบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาทรรคที่สาขาทรรคได้รับหรือจ่าย

ข้อ ๔๐ นายทะเบียนสมาชิกสาขาทรรคมีหน้าทีและอำนาจ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาทรรค เพื่อส่งให้นายทะเบียนสมาชิกตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกนั้นต่อไป

(๒) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาทรรคตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้ตรงตามความเป็นจริง และต้องให้สมาชิกตรวจดูได้โดยสะดวก รวมทั้งปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการสาขาทรรค

ข้อ ๔๑ กรรมการสาขาทรรคมีหน้าทีและอำนาจ ดังนี้

(๑) จัดทำบันทึกการรับบริจาค และแจ้งให้พรรคทราบถึงการที่กรรมการสาขาทรรคได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค และจัดส่งบันทึกการรับบริจาคพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรค

(๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายและข้อบังคับ

ส่วนที่ ๔

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๔๒ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มีได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคหรือสาขาทรรคหากมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน ให้แต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกดังกล่าวเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยเขตเลือกตั้งหนึ่งให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนหนึ่งคนเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น

ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบ และเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้

ข้อ ๔๓ คุณสมบัติของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด มีดังนี้

- (๑) ต้องเป็นสมาชิกและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน
- (๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖๒ และมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

ข้อ ๔๔ ในการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดใด ให้ตัวแทนของสมาชิกมีหนังสือเชิญสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเข้าร่วมประชุมเพื่อเลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และองค์ประกอบของที่ประชุมต้องมีสมาชิกเข้าประชุมจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยให้กรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งหรือตัวแทนสมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานการประชุม และให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นเลขานุการการประชุม ให้สมาชิกผู้เข้าประชุมเสนอชื่อสมาชิกผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔๓ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และการมีคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นด้วย ซึ่งผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม และสมาชิกอาจเสนอชื่อตนเองก็ได้ ในการเสนอชื่อต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน และในการออกเสียงลงคะแนนให้สมาชิกคนหนึ่งออกเสียงได้เสียงหนึ่ง และให้ถือตามคะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีคะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีการจับฉลาก

ภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นลงแล้ว ให้ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งรายการแผนผังที่ตั้งที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด บัญชีรายชื่อตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามแบบ ท.พ. ๗ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านที่เจ้าตัวรับรองสำเนาถูกต้อง บัญชีรายชื่อสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดตามแบบ ท.พ. ๘ หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่เป็นที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และรายงานการประชุม การแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ไปยังหัวหน้าพรรคเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามแบบ ท.พ. ๖ ภายในสิบห้าวัน

นับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

เมื่อตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดดำรงตำแหน่งครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิเหตุดังกล่าว และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ข้อ ๔๕ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) ขาดคุณสมบัติการเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนด
- (๖) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย

ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของพรรค หรือมีพฤติกรรมอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง

เมื่อตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดใดว่างลงตาม (๑) ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่พ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่านายทะเบียนพรรคการเมือง จะรับทราบการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดคนใหม่ และให้มีการเรียกประชุมตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดนั้น เพื่อดำเนินการเลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดคนใหม่ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

กรณีที่ไม่ได้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลืออยู่ หรือกรณีที่ตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ไม่ยินยอมดำเนินการ เลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดคนใหม่ หรือละเว้นไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือมีพฤติกรรมใด ที่ถือว่าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ หรือกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วน อันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ และเพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือต่อพรรค คณะกรรมการบริหารพรรคอาจเข้าไปดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด แทนตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดก็ได้ โดยให้ถือว่าเป็นการกระทำของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๔๖ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับมติของที่ประชุมใหญ่พรรค และมติพรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน อย่างน้อยในแต่ละปีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องจัดให้มีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดของตน ดังต่อไปนี้

(ก) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(ข) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(ค) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(ง) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองที่แตกต่าง โดยสุจริต และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(จ) ดำเนินกิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) เผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค และนโยบายพรรค รวมทั้งการจัดหาสมาชิก

(๓) เป็นผู้เรียกประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และเป็นประธานการประชุม

(๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย

(๕) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของตนส่งมอบให้แก่พรรค

(๖) ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของตน เพื่อส่งให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกนั้นต่อไป

(๗) จัดให้มีบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และต้องให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก รวมทั้งปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

กรณีเป็นที่สงสัยว่าสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่มีได้เป็นที่ตั้งของสาขาพรรคหรือของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จะถือว่าสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่เป็นที่ตั้งของสาขาพรรคใดหรือของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดใด ให้นำความในข้อ ๘๗ วรรคสอง มาบังคับใช้โดยอนุโลม

(๘) แจ้งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคทราบและปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๙) พิจารณาเสนอรายชื่อสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทนเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับ

หมวด ๓

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่พรรค

ข้อ ๔๗ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคจัดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง การประชุมนี้ให้ถือว่าเป็นการประชุมใหญ่สามัญพรรค และการประชุมใหญ่วิสามัญพรรคอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เรียกประชุม

ในการเรียกประชุมให้หัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคโดยความเห็นชอบของหัวหน้าพรรค มีหนังสือเชิญประชุม หรืออาจใช้วิธีการเชิญประชุมผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยเชิญประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนอาจเชิญประชุมล่วงหน้าน้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมก็ได้

สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิก ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของ จำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ ของพรรคหรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า มีสิทธิเข้าชื่อกันยื่นคำร้องขอ ต่อหัวหน้าพรรคให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคได้

ข้อ ๔๘ องค์ประชุมของการประชุมใหญ่พรรคต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดที่มีอยู่ ผู้แทนสาขาพรรคจำนวน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคที่มีอยู่ ซึ่งในจำนวนนี้ต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรค ไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากภาคที่ต่างกันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีอยู่ และสมาชิก ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน

กรณีไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลืออยู่ ให้องค์ประชุมของการประชุมใหญ่พรรค ประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดที่มีอยู่ ผู้แทนสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคที่มีอยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองสาขา ที่มาจากภาคที่ต่างกัน ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และสมาชิก ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกัน ไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานการประชุม กรณีหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าพรรคทำหน้าที่แทน หากไม่มีรองหัวหน้าพรรคหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งเป็นประธานการประชุม และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการการประชุม หากเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทน หากไม่มีรองเลขาธิการพรรคหรือมีแต่ไม่สามารถ

ปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการการประชุม

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกบุคคลเป็นหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เกร์ฎกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค และกรรมการบริหารอื่น รวมทั้ง การเลือกตั้งกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้ลงคะแนนลับ โดยให้สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามคะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีการจับฉลาก เว้นแต่ กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากันในการลงมติในการอื่นให้ประธานการประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๔๙ การจัดระเบียบวาระการประชุมอาจจัดลำดับ ดังนี้

- (๑) เรื่องประธานแจ้งต่อที่ประชุมทราบ
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) เรื่องเพื่อพิจารณา
- (๔) เรื่องเพื่อทราบ
- (๕) เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ข้อ ๕๐ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่พรรค

- (๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค และนโยบายพรรค
- (๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ
- (๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เกร์ฎกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค

และกรรมการบริหารอื่นของพรรค

(๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(๕) การให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคที่ได้

ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา

(๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือหัวหน้าสาขาพรรค

(๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

กฎหมาย หรือข้อบังคับ

กิจการตาม (๑) (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่แล้ว ให้พรรคมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรค

ข้อ ๕๑ ให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่พรรคเพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี ทั้งนี้ รายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายการตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคซึ่งที่ประชุมใหญ่พรรคอนุมัติแล้วตามวรรคหนึ่ง ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ประชุมใหญ่พรรคอนุมัติและให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ข้อ ๕๒ สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งคนใดหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หากพิจารณาเห็นว่ามติของพรรคขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองหรือกฎหมายอื่น มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

หากคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยว่ามติใดของพรรคขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายอื่น คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งเพิกถอนมติดังกล่าวได้

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๕๓ ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคตามความจำเป็น และให้องค์ประชุมของคณะกรรมการบริหารพรรคประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดที่มีอยู่ โดยให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในการประชุมและเลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการการประชุม

ในการเรียกประชุมให้หัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคโดยความเห็นชอบของหัวหน้าพรรคมีหนังสือเชิญประชุม หรืออาจใช้วิธีการเชิญประชุมผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้เชิญประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอาจเชิญประชุมล่วงหน้าน้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมก็ได้ การลงมติหากข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้กระทำโดยเปิดเผย ให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามคะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานการประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๓

การประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค

และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๕๔ ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคตามความจำเป็น โดยให้องค์ประชุมประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานการประชุมและเลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการการประชุม

ในระหว่างสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎร ให้พรรคจัดให้มีการประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนหัวหน้าพรรคอาจนัดประชุมมากกว่าหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์หรือสั่งงดการประชุมก็ได้

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ถ้าหัวหน้าพรรคเห็นสมควรจะนัดเร็วกว่านั้นก็ได้รับการนัดประชุมให้ทำเป็นหนังสือหรืออาจนัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ เว้นแต่เมื่อประธานได้แจ้งให้ทราบในที่ประชุมแล้ว

การลงมติหากข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้กระทำโดยเปิดเผย โดยผู้เข้าประชุมคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีเสียงเท่ากันให้ประธานการประชุมออกเสียงอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๔

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๕๕ ให้หัวหน้าสาขาพรรคจัดให้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ก่อนการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรค การประชุมนี้ให้ถือว่าเป็นการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรค

ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือเลขานุการสาขาพรรคโดยความเห็นชอบของหัวหน้าสาขาพรรคมีหนังสือเชิญประชุมหรืออาจเชิญประชุมผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้เชิญประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนอาจเชิญประชุมล่วงหน้าน้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมก็ได้

ข้อ ๕๖ ให้องค์ประชุมของการประชุมใหญ่สาขาพรรคประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสาขาพรรคทั้งหมดที่มีอยู่ และสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรครวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานการประชุม หากหัวหน้าสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือมาแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมแทน หากไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรคหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการสาขาพรรคเลือกกรรมการสาขาพรรคที่เข้าประชุมคนหนึ่งเป็นประธานการประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการการประชุม หากเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน หากไม่มีรองเลขานุการสาขาพรรคหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการสาขาพรรคคนหนึ่งเป็นเลขานุการการประชุม

การลงมติหากข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้กระทำโดยเปิดเผย ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามคะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีเสียงเท่ากันให้ประธานการประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๗ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

- (๑) การเลือกตั้งหัวหน้าสาขาพรรค รองหัวหน้าสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค เภรัญญิกสาขาพรรค และกรรมการสาขาพรรค
- (๒) การให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของสาขาพรรค ที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา
- (๓) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการสาขาพรรค
- (๔) การลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๕) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือข้อบังคับ

ส่วนที่ ๕

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๕๘ ให้หัวหน้าสาขาพรรคเรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคตามความจำเป็น และให้องค์ประชุมของคณะกรรมการสาขาพรรคประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสาขาพรรคทั้งหมดที่มีอยู่

ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือเลขานุการสาขาพรรคโดยความเห็นชอบของหัวหน้าสาขาพรรค มีหนังสือเชิญประชุม หรืออาจเชิญประชุมผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้เชิญประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน อาจเชิญประชุมล่วงหน้าร้อยละสามวันก่อนวันประชุมก็ได้

ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานการประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการการประชุม การลงมติหากข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้กระทำโดยเปิดเผย ให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามคะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานการประชุม ออกเสียงอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๖

การประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๕๙ ให้มีการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ก่อนการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรค การประชุมนี้ให้ถือว่าเป็นการประชุมใหญ่สามัญตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีหนังสือเชิญประชุม หรืออาจเชิญประชุมผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้เชิญประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนการประชุม เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนอาจเชิญประชุมล่วงหน้าร้อยละสามวันก่อนวันประชุมก็ได้

ข้อ ๖๐ องค์ประชุมของการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ประกอบด้วยตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น รวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเป็นประธานการประชุม และให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นเลขานุการการประชุม

การลงมติหากข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้กระทำโดยเปิดเผย ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีเสียงเท่ากันให้ประธานการประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๖๑ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำในที่ประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๑) การเลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๒) การให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา

(๓) กิจการที่เสนอโดยตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๔) การลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๕) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือข้อบังคับ

หมวด ๔

สมาชิก

ข้อ ๖๒ สมาชิกต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) ตัดยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๕) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอน

สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- (๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๘) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๙) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะด้วยทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนักกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๓) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี
- (๑๔) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๑๕) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่ง เพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๗) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๘) อยู่ในระหว่างถูกสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๑๙) เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น

ส่วนที่ ๑

การรับเข้าเป็นสมาชิก

ข้อ ๖๓ ผู้ที่ประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกตามแบบพิมพ์ของพรรค พร้อมด้วยเอกสารประกอบที่ใช้ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกต่อพรรค ณ สำนักงานใหญ่พรรค หรือสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๔ เอกสารและเอกสารประกอบที่ใช้ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก ประกอบด้วย

(๑) ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(๓) สำเนาหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ กรณีมีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเอกสารอื่นใดที่ใช้ยืนยันแทนได้

(๔) สำเนาทะเบียนบ้าน

(๕) หนังสือยืนยันการมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก

ข้อ ๖๕ ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้เข้าเป็นสมาชิก กรณีที่นายทะเบียนสมาชิกพรรคเห็นว่าใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกและเอกสารประกอบที่ยื่นพร้อมกับใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกถูกต้องครบถ้วนตามข้อ ๖๔ ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคนำรายชื่อผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค หรือหัวหน้าพรรค หรือเลขาธิการพรรค แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๖ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจรับหรือไม่รับเข้าเป็นสมาชิกแก่ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกที่นายทะเบียนสมาชิกพรรคได้เสนอตามข้อ ๖๕ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุอันสมควรให้หัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคเป็นผู้พิจารณารับหรือไม่รับเข้าเป็นสมาชิกแก่ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกนั้น แทนคณะกรรมการบริหารพรรคก็ได้ โดยให้ถือว่าการดำเนินการของหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคเป็นมติของคณะกรรมการบริหารพรรค และให้มติของคณะกรรมการบริหารพรรคหรือการดำเนินการของหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรค แล้วแต่กรณี ถือเป็นที่สุด

กรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติ หรือหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคดำเนินการแล้วแต่กรณี ไม่รับเข้าเป็นสมาชิกพรรคแก่ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใด ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นทราบ

ข้อ ๖๗ ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคจัดให้ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกที่ผ่านการพิจารณา รับเข้าเป็นสมาชิกตามข้อ ๖๖ วรรคหนึ่งแล้ว ชำระค่าบำรุงพรรคต่อเหรียญพรรคตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๘ วรรคหนึ่ง และให้เหรียญพรรคออกใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงพรรคตามแบบ พ.ก. ๘ มอบให้แก่ผู้ยื่นไว้เป็นหลักฐาน

ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง และเพื่อประโยชน์ในการรับชำระค่าบำรุงพรรคของสมาชิก ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หัวหน้าพรรคอาจมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรค หรือกรรมการสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสมาชิกผู้ใด แล้วแต่กรณี เป็นผู้รับชำระค่าบำรุงพรรค และออกใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงพรรค พร้อมทั้งจัดส่งใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงพรรคให้แก่สมาชิก แทนเหรียญพรรคก็ได้ โดยให้จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงพรรคให้แก่สำนักงานใหญ่พรรค เพื่อจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานจำนวนหนึ่งฉบับ และให้จัดเก็บสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงพรรคอีกหนึ่งฉบับไว้ ที่ทำการสาขาพรรคหรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรคตามจำนวนที่กำหนดในข้อ ๖๘ แล้ว ข้อ ๖๘ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคจากสมาชิกตามอัตรา ดังนี้

(๑) ค่าบำรุงพรรคแบบรายปีปีละหนึ่งร้อยบาท เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยพรรค หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนดให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคแบบรายปีไว้ต่ำกว่าปีละหนึ่งร้อยบาทก็ให้เรียกเก็บตามอัตราขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น

(๒) ค่าบำรุงพรรคแบบตลอดชีพรายละสองพันบาท

เพื่อประโยชน์ในการนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของสมาชิก ให้ถือว่ารอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีที่สมาชิกได้ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นครั้งแรกสิ้นสุดลงในวันสิ้นปีปฏิทินของปีเดียวกันนั้น และให้เริ่มต้นนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีถัดไปใหม่ โดยให้เริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีเดียวกัน ทั้งนี้ สมาชิกอาจชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีถัดไปภายในกรอบระยะเวลาดังกล่าวนี้เมื่อใดก็ได้

ข้อ ๖๙ ห้ามมิให้พรรคหรือผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมเพื่อจูงใจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดสมัครเข้าเป็นสมาชิก ทั้งนี้ เว้นแต่สิทธิหรือประโยชน์ซึ่งบุคคลจะพึงได้รับในฐานะที่เป็นสมาชิก

ข้อ ๗๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากพรรค หรือจากผู้ใดเพื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก

ส่วนที่ ๒

การพ้นจากสมาชิกภาพ

ข้อ ๗๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖๒ เว้นแต่กรณีเป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ที่เป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว จะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกมิได้

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน

(๕) พรรคมีมติให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น

(๖) พรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง หรือยุบไป

(๗) เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในขณะเดียวกันเกินกว่าหนึ่งพรรคการเมือง

การลาออกตาม (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว เมื่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคได้รับใบลาออกหรือได้รับแจ้งจาก

นายทะเบียนพรรคการเมืองถึงการลาออกของสมาชิก ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลการลาออก แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้ง การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มติของพรรคต้องเป็นมติที่มีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และในการลงมติให้ลงคะแนนลับ

ส่วนที่ ๓

การจัดทำทะเบียนสมาชิก

ข้อ ๗๒ ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริงตามแบบ ท.พ. ๑ พร้อมทั้งจัดเก็บเอกสารและเอกสารประกอบที่ใช้ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกไว้ และต้องให้สมาชิกตรวจดูได้ โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่พรรค รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไปด้วย เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง

ส่วนที่ ๔

การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลพรรค

ข้อ ๗๓ ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคนำข้อมูลสมาชิกเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่กฎหมายกำหนด และเก็บรักษาไว้พร้อมด้วยใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกและเอกสารประกอบ ณ สำนักงานใหญ่พรรค

ส่วนที่ ๕

การแจ้งจำนวนสมาชิก

ข้อ ๗๔ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสมาชิกให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ตามรายการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

ส่วนที่ ๖

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ ๗๕ สมาชิกมีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าประชุมในที่ประชุมใหญ่พรรค หรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค หรือที่ประชุม ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี ตามที่ได้รับเชิญ

(๒) เสนอความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ หรือให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์แก่พรรค

(๓) มีส่วนร่วมในการเลือกสมาชิกเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๕) ได้รับการแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาพรรค ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คณะกรรมการคณะทำงาน คณะอนุกรรมการ และผู้ปฏิบัติงานของพรรค

(๖) ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๗) มีสิทธิอื่น ๆ ตามกฎหมาย และข้อบังคับ รวมทั้งมติพรรค

ข้อ ๗๖ สมาชิกมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ชำระค่าบำรุงพรรค

(๒) ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับ และมติพรรค รวมทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้อง

(๓) มีบทบาทและส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรค เพื่อประโยชน์ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรค

(๔) ดำรงรักษาไว้ซึ่งเกียรติยศ ชื่อเสียง และศักดิ์ศรีของพรรค รวมทั้งประพฤติตนให้อยู่ภายในกรอบแห่งมาตรฐานทางจริยธรรมของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิก โดยเคร่งครัด

ส่วนที่ ๗

ความรับผิดชอบของสมาชิกต่อพรรค

ข้อ ๗๗ ความรับผิดชอบของสมาชิกต่อพรรค มีดังนี้

(๑) เป็นผู้เสียสละอุทิศตนด้วยการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรค รวมทั้งการสรรหาและเชิญชวนผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองในแนวทางเดียวกันกับอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคสมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๒) เป็นผู้มามีบทบาทและส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงให้แก่พรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๓) เป็นผู้มามีบทบาทและส่วนร่วมในการบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคตามความพร้อมของตนในโอกาสอันควร

ส่วนที่ ๘

ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

ข้อ ๗๘ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก มีดังนี้

(๑) พรรคจะดำเนินการทางการเมืองอย่างเข้มแข็งจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อก้าวสู่ความเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งและมั่นคง

(๒) สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีบทบาทและส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรค

(๓) สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และมีคุณธรรมจริยธรรม ได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นของพรรค

หมวด ๕

มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคและสมาชิก

ข้อ ๗๙ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรม ดังนี้

ก. มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์

(๑) ต้องยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๒) ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บุรณภาพ แห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(๓) ต้องถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

(๔) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเองหรือผู้อื่นหรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๕) ต้องไม่ขอ ไม่เรียก ไม่รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในประการที่อาจจะทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

(๖) ต้องไม่รับขวัญของกำนัล ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยา และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้

ข. มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก

- (๑) ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (๒) ยึดมั่นหลักนิติธรรม และประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นอิสระ เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแห่งสถานการณ์
- (๔) รักษาไว้ซึ่งความลับในการประชุม การพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งเคารพต่อมติของที่ประชุมฝ่ายข้างมาก และเหตุผลของทุกฝ่ายอย่างเคร่งครัด
- (๕) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนหรือสื่อมวลชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน
- (๖) ไม่ให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอก หรือแสดงความคิดเห็น หรือข้อมูลต่อสื่อสาธารณะหรือสาธารณชนในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสียความเป็นธรรมแก่การปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กร
- (๗) ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง
- (๘) ไม่ปล่อยปละละเลยหรือยินยอมให้บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่อยู่ในกำกับดูแล หรือความรับผิดชอบของตน เรี่ยก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากคู่กรณี หรือจากบุคคลอื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน
- (๙) ไม่คบหาสมาคมกับคู่กรณี ผู้ประพฤติดีกกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติหรือผู้มีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่
- (๑๐) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะจำต้องยอมในการกระทำนั้น ไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใดมาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

ค. จริยธรรมทั่วไป

(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ และยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ และปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

(๒) ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเต็มใจ ให้บริการด้วยความรวดเร็ว เสมอภาค ถูกต้อง โปร่งใส ปราศจากอคติ และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของพรรคอย่างประหยัด คุ่มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหาย หรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น

(๔) รักษาความลับของพรรค และระเบียบแบบแผนของพรรค

(๕) ปฏิบัติ กำกับดูแลหรือบังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และระบบคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ง. การฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

(๑) การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์ ให้ถือว่า มีลักษณะร้ายแรง

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักและจริยธรรมทั่วไป จะถือว่า มีลักษณะร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาถึงพฤติกรรมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติเจตนา และความร้ายแรงของความเสียหายที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัตินั้น

(๒) การดำเนินการแก่กรรมการบริหารพรรคหรือสมาชิกว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนี้ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๖

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๘๐ พรรคจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ต้องมีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้พรรคส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น

กรณีที่เป็นกรณีส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้ง แทนการเลือกตั้งที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้ง หรือกรณีผู้สมัคร ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือผู้สมัครปฏิเสธการลงสมัคร หรือผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจเลือกสมาชิก ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของการเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๘๑ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรคจัดทำ บัญชีรายชื่อเพื่อส่งให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย หรือตามอัตราส่วนขั้นต่ำ ของผู้สมัครซึ่งเป็นชายและหญิงที่พรรคจะต้องส่งลงสมัครรับเลือกตั้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ในกรณีที่พรรคไม่อาจส่งผู้สมัครตามอัตราส่วนดังกล่าวนี้ได้ ให้แจ้งเหตุผลให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ก่อนวันเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๘๒ กรณีต้องสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้พรรคจัดให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัคร รับเลือกตั้งจำนวนสิบสองคน ซึ่งประกอบด้วย กรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่เกินหกคน หัวหน้าสาขาพรรค จำนวนสี่สาขาซึ่งมาจากภาคต่างกัน และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนสองคน ในการเลือก กรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่พรรค

กรณีมีจำนวนตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหนึ่งคน ให้องค์ประกอบของคณะกรรมการ สรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งมีจำนวนสิบคน โดยประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่เกินห้าคน หัวหน้าสาขาพรรคจำนวนสี่สาขาซึ่งมาจากภาคต่างกัน และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนหนึ่งคน

กรณีไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งมีจำนวนแปดคน โดยประกอบด้วย กรรมการบริหารพรรคจำนวนสี่คน และหัวหน้าสาขาพรรคจำนวนสี่สาขา ซึ่งมาจากภาคต่างกัน

การลงมติเลือกกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งจากกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ให้กระทำโดยการลงคะแนนลับ โดยให้สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง และให้ถือเอาตามเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีการจับฉลาก

ข้อ ๘๓ คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้ได้ผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และมีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๙ และตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๖ และข้อ ๘๗

(๒) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อของพรรค ให้เป็นไปตามข้อ ๘๖ หรือข้อ ๘๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘๔ เพื่อประโยชน์ในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อของพรรค พรรคจะดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการล่วงหน้าก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๘๕ องค์ประชุมของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประกอบด้วย กรรมการสรรหาที่มาจากกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสรรหาที่มาจากกรรมการบริหารพรรค กรรมการสรรหาที่มาจากหัวหน้าสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสรรหาที่มาจากหัวหน้าสาขาพรรค และกรรมการสรรหาที่มาจากตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสรรหาที่มาจากตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด เว้นแต่กรณีที่ไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาตามข้อ ๘๒ พรรคสาม

ให้ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเลือกกรรมการที่มาจากกรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง และเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ในการเรียกประชุมคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ประธานมีหนังสือเชิญประชุมหรืออาจเชิญประชุมผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยเชิญประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนอาจเชิญประชุมล่วงหน้าน้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมก็ได้ การลงมติหากข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้กระทำโดยเปิดเผยให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งและให้ถือเอาตามเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรณีมีเสียงเท่ากันให้ประธานการประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๓

การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๘๖ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งและประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

(๓) เมื่อสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับรายชื่อผู้สมัครจากคณะกรรมการสรรหาแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดการประชุมสมาชิกเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมา

(๔) การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และให้ลงคะแนนลับ เมื่อลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้วให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่มีผู้มีคะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้แสดงเหตุผลและให้พิจารณาผู้สมัครซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไป เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบกับรายชื่อที่สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการสรรหา ประชุมร่วมกัน หากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้เสนอรายชื่อนั้นเป็นผู้สมัคร รับเลือกตั้ง และถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัคร รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ข้อ ๘๗ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการ ตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคล เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อจากกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติ และจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบลายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง แล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรคหรือตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดการประชุม เพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละไม่เกิน สิบห้ารายชื่อ การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุม ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน และให้ลงคะแนนลับ เมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น แล้วรายงานไปยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว

(๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเรียงลำดับตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๓) ในกรณีที่หัวหน้าพรรคประสงค์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้หัวหน้าพรรคอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับที่หนึ่งและให้เรียงลำดับรายชื่อตามผลคะแนนดังกล่าวในลำดับถัดไปจนครบจำนวน ในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากัน ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ยังไม่ได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งของสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตเลือกตั้งใกล้เคียงตามที่พรรคประกาศกำหนด

ข้อ ๘๘ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๘๖ และข้อ ๘๗

กรณีที่กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนดให้การดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น

ข้อ ๘๙ ในการดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ห้ามมิให้สมาชิกหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้สมาชิกลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้ใดด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมแก่ผู้ใด

(๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจงใจ ให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้ใด หรือไม่ให้ไปประชุมหรือลงคะแนน

ข้อ ๙๐ ห้ามมิให้พรรคหรือสมาชิกหรือผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือให้หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้สมาชิกผู้ใดลงสมัครหรือไม่ลงสมัครรับเลือก หรือเพื่อให้เสนอชื่อสมาชิกผู้ใดเข้ารับการเลือก ในการสรรหาตามข้อ ๘๖ หรือข้อ ๘๗

ข้อ ๙๑ ห้ามมิให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หัวหน้าสาขาพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคผู้ใดยินยอมให้บุคคลใดที่มีได้เป็นสมาชิกของพรรค เข้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม หรือออกเสียงลงคะแนนในการดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามข้อ ๘๖ หรือข้อ ๘๗

ข้อ ๙๒ ให้หัวหน้าพรรคออกหนังสือรับรองการส่งผู้ได้รับการสรรหาตามข้อ ๘๖ หรือส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อตามข้อ ๘๗ ให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

หมวด ๗

การคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๙๓ กรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป เพื่อเชิญชวน ให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิก เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ภายในระยะเวลาที่กำหนด แล้วให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณามีมติคัดเลือกบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเหมาะสม และมีคุณธรรมจริยธรรม จากรายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค หรือกรรมการสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสมาชิกเสนอมานั้น เพื่อเสนอให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจำนวนไม่เกินสามคน แล้วแจ้งรายชื่อบุคคลดังกล่าว ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งก็ได้

ในการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นำความตามวรรคหนึ่งมาบังคับใช้โดยอนุโลม

หมวด ๘

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรค สาขาพรรค
และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๑

การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรค

ข้อ ๘๔ ให้พรรคจัดให้มีบัญชีของพรรคประกอบด้วย

- (๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
- (๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
- (๓) บัญชีแยกประเภท
- (๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีตามวรรคหนึ่งต้องมีรายการและเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน และต้องจัดทำภายในระยะเวลา ดังนี้

(ก) การลงบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย และบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น

(ข) บัญชีแยกประเภทและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

ข้อ ๘๕ พรรคต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในวันสิ้นปีปฏิทินที่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้ง และครั้งต่อไปเป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน

การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงินและงบรายได้ และค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง

งบแสดงฐานะทางการเงินต้องแสดงรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของพรรคทั้งต้องแสดงที่มาของรายได้ ตามข้อ ๘๔ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพรรคไว้โดยชัดเจน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และรายการอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

งบการเงินของพรรคต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี

ข้อ ๘๖ ให้หัวหน้าพรรคเสนองบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้ว ต่อที่ประชุมใหญ่พรรคเพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี

งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติแล้วให้หัวหน้าพรรครับรองความถูกต้องร่วมกับ
เหรียญกษาปณ์ และส่งให้แก่นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่พรรค
อนุมัติพร้อมทั้งบัญชีตามข้อ ๙๔

ส่วนที่ ๒

การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของสาขาพรรค

ข้อ ๙๗ ให้หัวหน้าสาขาพรรคจัดให้มีบัญชีรายรับรายจ่ายเงินของสาขาพรรคที่สาขาพรรค
ได้รับหรือจ่าย โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น การลงรายการบัญชี
ต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน และสรุปรายงานให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน
และปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการสาขาพรรค ให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก

ส่วนที่ ๓

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๙๘ ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดให้มีบัญชีรายรับรายจ่ายเงินที่ตัวแทน
พรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
รายการนั้นเกิดขึ้นการลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน และสรุปรายงาน
ให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน และปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
ให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก

หมวด ๙

รายได้ของพรรค

ข้อ ๙๙ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมของพรรค
- (๒) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับข้อ ๖๘
- (๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรค
- (๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค
- (๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการรับบริจาค
- (๖) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๗) ดอกผลและรายได้ที่เกิดจากเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรค

การได้มาซึ่งรายได้ตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องมีใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการได้มาซึ่งรายได้นั้นเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

การจำหน่ายสินค้าหรือบริการตาม (๓) และการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคตาม (๔) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

รายได้ของพรรคจะนำไปใช้เพื่อการอื่นใด นอกจากการดำเนินงานของพรรคมิได้

ส่วนที่ ๑

การจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค

ข้อ ๑๐๐ การหารายได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคต้องกระทำโดยเปิดเผย และแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๐๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมระดมทุนสิ้นสุดลง ให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุน และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวน และที่มาของเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมระดมทุน พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบด้วย

ประกาศและหนังสือแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุชื่อบุคคลผู้สนับสนุนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าหนึ่งแสนบาทขึ้นไปด้วย

เมื่อพรรคดำเนินการจัดกิจกรรมระดมทุนให้ออกใบเสร็จรับเงินตามแบบ พ.ก. ๙ ให้แก่ผู้สนับสนุนเงิน รวมทั้งให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและนำไปแสดงในงบการเงินประจำปีของพรรค ให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๐๒ การจัดกิจกรรมระดมทุนต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่น นอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒

การรับบริจาคของพรรค

ข้อ ๑๐๓ ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค เปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงิน

ที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว
กรณีการรับบริจาคเป็นเงินสดให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคนำเงินฝากไว้ในบัญชีธนาคารพาณิชย์
ตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค หากการรับบริจาคเป็นตัวแลกเงินหรือเช็คจะต้องไม่ถูกปฏิเสธ
การจ่ายเงิน จึงจะถือได้ว่าเป็นการบริจาคแก่พรรค

ข้อ ๑๐๔ ห้ามมิให้พรรครับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใดที่มีมูลค่า
เกินสิบล้านบาทต่อบุคคลต่อปี และในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคเพียงพรรคเดียวหรือพรรคการเมืองอื่นด้วยที่มีมูลค่ารวมกันเกินปีละห้าล้านบาท
ต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมใหญ่คราวต่อไปหลังจากบริจาคแล้ว

ข้อ ๑๐๕ หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมือง
ประจำจังหวัด หรือสมาชิกผู้ใดได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยผู้บริจาคประสงค์
จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค ให้ผู้รับบริจาคจัดทำบันทึกการรับบริจาค
ตามแบบ พ.ก. ๑๐ ให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค และให้จัดส่งบันทึกการรับบริจาค
พร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค เว้นแต่
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคมานั้นมีอำนาจส่งแก่พรรคได้ ให้ผู้รับบริจาคแจ้งรายละเอียด
เกี่ยวกับการรับบริจาคมานั้นให้พรรคทราบ

เมื่อพรรคได้รับหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้วให้ออกใบเสร็จรับเงินตามแบบ พ.ก. ๑๑ หรือหลักฐาน
การรับบริจาคทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใดตามแบบ พ.ก. ๑๒ แล้วแต่กรณี ภายในวันที่ได้รับบริจาค
แล้วจัดส่งใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใดให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวัน
นับแต่วันที่ออกหลักฐานนั้น รวมทั้งให้พรรคบันทึกการรับบริจาคไว้ในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
ของพรรคให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายการตามที่กำหนดไว้
ในข้อ ๔๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

กิจกรรมของพรรคตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงการดำเนินงานทางการเมืองของพรรค
สาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด สมาชิก หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย

ข้อ ๑๐๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศใช้บังคับแล้วจนถึงวันเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่มีมูลค่ารวมกันแล้วเกินหนึ่งหมื่นบาทต่อวัน โดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นหรือของพรรคหรือเพื่อใช้ในการเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นต้องจัดทำบันทึกการรับบริจาคตามแบบ พ.ก. ๑๐ และให้จัดส่งบันทึก การรับบริจาคพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค และให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค

ถ้าสิ่งของที่ได้รับบริจาคตามวรรคหนึ่งไม่อาจนำส่งพรรคได้หรือเป็นของสละเสียได้ให้ผู้สมัคร รับเลือกตั้งผู้นั้นแจ้งให้พรรคทราบเพื่อบันทึกมูลค่าของสิ่งนั้นไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง ของผู้สมัครนั้น

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดมีเหตุสงสัยว่าเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ตนได้รับเป็นไป เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรคหรือเพื่อใช้ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งหรือเป็นสิ่งของ ตามวรรคสองหรือไม่ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัย

ข้อ ๑๐๗ ให้พรรคประกาศรายชื่อผู้บริจาคเงิน รายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ได้รับบริจาคที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าพันบาท ตามแบบ พ.ก. ๑๓ หรือแบบ พ.ก. ๑๓/๑ แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน แล้วแจ้งให้นายทะเบียน พรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศ

การตีราคาทรัพย์สินหรือการประเมินมูลค่าประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคให้คำนวณราคาทรัพย์สิน อัตราค่าเช่า ค่าตอบแทน หรือค่าของสิทธิที่รับตามปกติทางการค้าในท้องถิ่นนั้น

ข้อ ๑๐๘ ห้ามมิให้พรรคและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรครับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีแหล่งที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๑๐๙ ห้ามมิให้ข้าราชการการเมืองของพรรคใช้สถานะหรือตำแหน่งหน้าที่เรียไรหรือชักชวน ให้มีการบริจาคให้พรรคหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ไม่รวมถึงการที่ข้าราชการ เมืองผู้นั้นเข้าร่วมกิจกรรมตามข้อ ๑๐๐ โดยมีได้กระทำหรือมีส่วนกระทำการอันเป็นการต้องห้ามนั้น

ข้อ ๑๑๐ ห้ามมิให้พรรคหรือสมาชิกรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก

(๑) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้า ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้พิจารณาตามที่ปรากฏในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว หุ้นที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหุ้นหรือถือโดยตัวแทนของบุคคลที่ไม่เปิดเผยชื่อ ให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๔) คณะบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับทุนหรือได้รับเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย หรือซึ่งมีผู้จัดการหรือกรรมการเป็นบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๕) บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับบริจาคเพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองจากบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๖) บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่มีลักษณะทำนองเดียวกันกับ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีสมาชิกรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดดังกล่าวที่มีใช้เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

ข้อ ๑๑๑ ห้ามมิให้พรรครับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือยินยอมให้เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคตามข้อ ๑๐๐

กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงกิจการที่รัฐเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นอยู่เป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาผู้ถือหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นรายอื่น ๆ หรือมีจำนวนถึงหนึ่งในสามของหุ้นส่วนหรือหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

หมวด ๑๐

การดำเนินการทางวินัยแก่สมาชิก

ข้อ ๑๑๒ กรณีมีการกล่าวหาสมาชิกผู้ใดว่าได้กระทำหรือละเว้นการกระทำในลักษณะที่เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคที่ควรแก่การได้รับโทษ ต้องทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรค โดยมีสมาชิกไม่น้อยกว่าสี่สิบคนลงลายมือชื่อ

ข้อ ๑๑๓ เมื่อได้รับหนังสือตามข้อ ๑๑๒ แล้ว ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรค และหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคนเป็นคณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ ในการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาานั้น หากสอบสวนแล้วเห็นว่าการกล่าวหาไม่มีมูล ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจยกข้อกล่าวหาที่นั้นเสียได้ แต่หากสอบสวนแล้วเห็นว่ามิมีมูลก็ให้เสนอข้อกล่าวหาที่นั้น พร้อมทั้งรายงานการสอบสวนต่อหัวหน้าพรรคเพื่อ

(๑) พิจารณาชี้ขาด หรือ

(๒) แต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เป็นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๑๑๔ ในการพิจารณาข้อกล่าวหาของสมาชิกต้องให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนแสดงหลักฐานฝ่ายตนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหาด้วย

ข้อ ๑๑๕ เมื่อการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสิ้นสุดลง ให้เสนอรายงาน การสอบสวนนั้นพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อหัวหน้าพรรค และให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา

(๒) ยกข้อกล่าวหา

(๓) ตำหนิสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

(๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคพิจารณาเห็นว่าสมควรลงโทษโดยการให้สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากสมาชิกภาพ ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ และให้มติที่ประชุม คณะกรรมการบริหารพรรคถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๑๖ การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามข้อ ๑๑๕ วรรคสอง หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อให้ความเห็นชอบ ในเบื้องต้น แล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑ วรรคสาม

หมวด ๑๑

การเลิกพรรค สาขาพรรค

และผู้แทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๑๗ การเลิกพรรค การเลิกสาขาพรรค และการเลิกผู้แทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๑๘ เมื่อมีการเลิกพรรคให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เลิกพรรค และให้หัวหน้าพรรคส่งบัญชีและงบแสดงฐานะทางการเงินรวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการเงินของพรรค ให้แก่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศคำสั่งการเลิกพรรคในราชกิจจานุเบกษา โดยให้หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไป จนกว่าการชำระบัญชีจะแล้วเสร็จ แต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามของพรรคมิได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๑๙ มิให้นำข้อบังคับข้อ ๘๐ ข้อ ๘๑ ข้อ ๘๒ ข้อ ๘๓ ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๘๖ ข้อ ๘๗ ข้อ ๘๘ ข้อ ๘๙ ข้อ ๙๐ ข้อ ๙๑ และข้อ ๙๒ มาใช้บังคับกับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ แต่ในการพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อของพรรคให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคจำนวนสี่คน และตัวแทนสมาชิกที่พรรคเลือกจำนวนเจ็ดคน มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณา และเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบ

(๒) ในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพรรค ให้ความเห็นชอบ นั้น ให้พิจารณาจากสมาชิกผู้ซึ่งยื่นความจำนงด้วยตนเองและผู้ซึ่งสมาชิกเสนอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งกำหนด โดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย และให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งรับฟังความคิดเห็นของหัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิกที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นชอบบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเสนอ ให้หัวหน้าพรรคออกหนังสือรับรองการส่งผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกอบการสมัครรับเลือกตั้ง โดยการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้พรรคจัดทำบัญชีรายชื่อด้วย

(๔) ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคไม่ให้ความเห็นชอบบุคคลใดที่คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเสนอ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งดำเนินการสรรหาบุคคลแทนบุคคลนั้น หากคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งยืนยันเสนอชื่อบุคคลเดิมและคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งประชุมร่วมกัน เมื่อที่ประชุมร่วมกันดังกล่าวมีมติเป็นประการใดให้ดำเนินการไปตามมตินั้น การลงมติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

(๕) ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้ให้ความเห็นชอบรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๓) หรือนับแต่วันที่มิตีเห็นชอบรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของที่ประชุมร่วมกันตาม (๔) ให้พรรคเปิดเผยรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยการประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

(๖) การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำหรับการเลือกตั้งทั่วไป แทนการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับการเลือกตั้ง หรือกรณีที่ผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง หรือกรณีที่ผู้ได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใดให้ดำเนินการตามข้อนี้

ข้อ ๑๒๐ ในการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองภายในสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ ให้พรรคเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองแบบรายปีในอัตราปีละห้าสิบบาท

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา

นายทะเบียนพรรคการเมือง